

حالش تقاضا

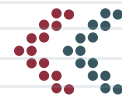
اجرای بزرگترین مدل مشارکتی معدنی در کشور

است. در گذشته گمان می شد که در کشورمان تنها ۶۸ ماده معدنی وجود دارد، ولی بررسی های بعدی از ۸۱ ماده معدنی در سراسر ایران خبر داد. بر همین اساس زمین شناسان، ایران را بانام بهشت زمین شناسی و یا رنگین کمان مواد معدنی می شناسند. آنها بر این باورند که با تکمیل اقدامات اکتشافی در مدت زمان کوتاهی کشورمان به گنج بزرگی دست پیدا خواهد کرد، چراکه معادن زیادی همچنان شناسایی نشده اند و نیازمند سرمایه گذاری هستند.

طرح تحول زمین شناسی و اکتشاف ذخایر معدنی کشور از سال ۱۴۰۰ در خراسان جنوبی آغاز شد و در همین راستا حدود ۱۱۷ محدوده معدنی شناسایی شده که از این تعداد ۱۷ محدوده طلا، ۶۰ محدوده مس، ۲۵ محدوده نیکل (برای اولین بار در شرق کشور)، ۹ محدوده منیزیت و ۶ محدوده سرب و روی می باشد. به گزارش مرکز اطلاع رسانی روابط عمومی شرکت پیوان؛ در این طرح کشف ذخایر جدید معدنی و کاهش زمان تبدیل کانسار به معدن با همکاری بخش های مختلف کشور مورد عنایت قرار گرفت و همچنین تلاش گردید تا ریسک سرمایه گذاری بخش خصوصی به همراه افزایش اشتغال تقویت شود. نکته قابل توجه اینکه این طرح به عنوان بزرگترین و بی سابقه ترین مدل مشارکتی در حوزه علوم زمین و معدن کشور به حساب می آید که منابع مالی آن نیز از توافق سازمان های زمین شناسی و اکتشافات معدنی، توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)، معاونت امور معادن و صنایع معدنی وزارت صمت تامین شده است. به عقیده کارشناسان، ایران کشوری معدنی است که در این میان خراسان جنوبی دارای موقعیتی ویژه

محدودیت صادرات مواد معدنی حاکی کمیاب در مالزی

در اختیار دارد، اما واقعیت این است که بازارهای جهانی و خریداران، همواره به دنبال شناسایی منابع جدید هستند تا از این طریق در بخش تامین کنندگان تنوع زیادی ایجاد شود. البته در این زمینه کشور چین نیز بیکار نبوده و محدودیت هایی را برای صادرات برخی از فلزات کمیاب را به تلافی سایر کشورها ایجاد نموده است. شایان ذکر است، ممنوعیت صادرات مواد معدنی حاکی کمیاب مالزی، بدون تردید شرکت های چینی فعال در این کشور را تحت تأثیر قرار خواهد داد.

مالزی یکی از کشورهای غنی در منابع کمیاب حاکی از جمله قلع، کرومیت، طلا، تینتالیت و نیوبیوم می باشد، بر همین اساس این کشور امروزه به عنوان یکی از کشورهای معتبر در صنایع استخراج معدنی و تولید محصولات مرتبط با منابع کمیاب حاکی در منطقه شناخته می شود. به گزارش مرکز اطلاع رسانی روابط عمومی شرکت پیوان؛ این کشور با برنامه ریزی های کوتاه مدت و بلند مدت تلاش می کند تا وابستگی خود را از کشور چین به حداقل برساند، لذا به تازگی قوانین جدیدی مبنی بر ممنوعیت صادرات مواد حاکی کمیاب وضع کرده تا بتواند از این منابع کلیدی و مهم بیشتر در بازارهای داخلی خود استفاده نماید. گفتنی است که در میان کشورهای جهان، چین با حدود ۴۴ میلیون تن به عنوان بزرگترین تامین کننده جهان شناخته می شود و مالزی با حدود ۳۰۰ هزار تن تنها بخشی از ذخایر حاکی جهان را

چالش تقاضا

جو مثبت بازار چین خریدها را افزایش داده است. بر همین اساس در هفته گذشته میلادی در بازار واردات سنگ آهن (خلوص ۶۲ درصد) قیمت به حدود ۱۲۵ دلار هر تن CFR ثبت شد.

اما در ترکیه نیز اوضاع بازار طی هفته گذشته مناسب بود و به دلیل افزایش تقاضا قیمت ها نیز روند صعودی داشتند. البته باید توجه داشت که احتمال تغییرات قیمت در این کشور وجود دارد، لذا ممکن است این وضعیت دوام زیادی نداشته باشد. طبق آمار ارائه شده در هفته گذشته قیمت قراضه وارداتی سنگین ۲۰-۸۰ ترکیه بارشده یک دلاری در قیمت ۳۷۷ دلار هر تن CFR به ثبت رسید. همچنین قراضه صادراتی سنگین کلاس ۲ ژاپن هم به ۳۴۶ دلار هر تن FOB بهبود داشت. لازم به توضیح است که متوسط قیمت قراضه وارداتی سنگین در شرق آسیا نیز تنها در نرخ ۳۸۷ دلار هر تن CFR اعلام شد.

بیلت صادراتی فوب دریای سیاه در قیمت ۴۷۲/۵ دلار هر تن FOB دریای سیاه فروخته شد. نکته قابل توجه اینکه در بازار داخلی چین قیمت این محصول هم بارشده اندک به قیمت ۴۹۰ دلار هر تن در کارخانه رسید. لازم به ذکر است که بیلت وارداتی نیز با قیمت ۴۶۵ دلار هر تن CFR اعلام شد. در بازار واردات جنوب شرق آسیا نیز قیمت بیلت در حدود ۵۱۰ دلار هر تن CFR باقی ماند.

هفته گذشته در چین متوسط قیمت میلگرد صادراتی با نرخ ۵۲۹ دلار هر تن FOB ثبت شد. آخرین قیمت میلگرد در بورس شانگهای نیز تا ۵۲۵ دلار هر تن بهبود داشت. گفتنی است که قیمت میلگرد صادراتی ترکیه نیز در هفته ای که گذشت با ۵۶۷/۵ دلار هر تن FOB تغییر چندانی نداشت. همچنین در بازار داخلی امریکا میلگرد ارزان تر شد و به نرخ ۸۵۵ دلار هر شورت تن در کارخانه شنیده شد و در بازار داخلی اروپا نیز میلگرد با افت همراه بود و در قیمت ۵۷۵ یورو هر تن در کارخانه ثبت شد. اما مقاطع در بازار ایران نیز نوسانات زیادی را تجربه کرد. میلگرد در بازار ایران با کمبود تقاضا روبرو است، لذا قیمت آن تغییر چندانی نداشت. تیر آهن نیز به دلیل مشکل کمبود تقاضا، روندی نزولی داشت و قیمت گالوانیزه نیز با افزایش نرخ ورق گرم بالا رفت.

در پایان

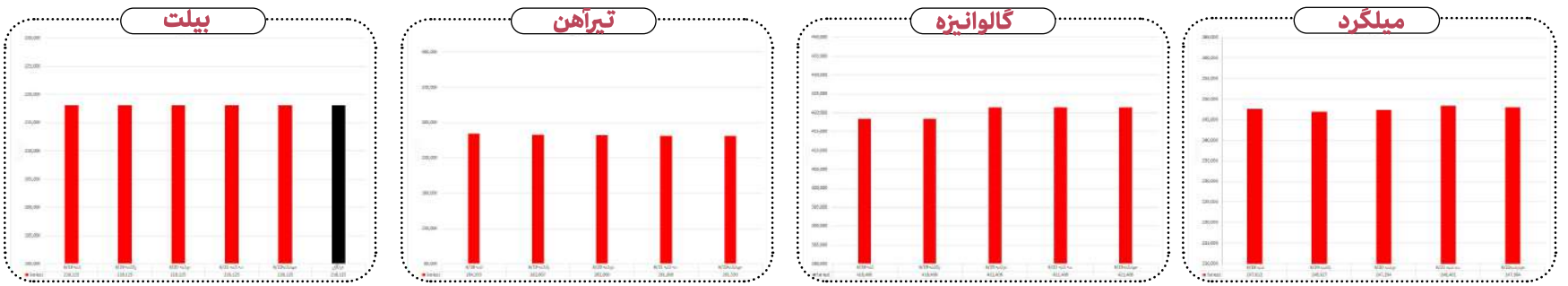
قیمت شمش و قراضه به آرامی شروع به بالا رفتن کرده است. با این شرایط و حفظ کاهش سقف تولید اپک پلاس احتمال پایین آمدن قیمت به چشم نمی آید، این امر به صادرات ایران کمک می کند. بازار داخلی با مشکل تقاضا روبرو است و مساله نقدینگی هم مقوله دیگری است که بازار را آزار می دهد. از هفته قبل تولیدکنندگان شمش به ظرفیت تولید خود برگشتند، به همین دلیل انتظار کاهش قیمت کاملاً محسوس است.

یادداشت سردبیر

◀ عوامل تاثیر گذار

تابلوی بورس مهم ترین دماسنج صنعت فولاد است. با اینکه کل زنجیره فولاد کمتر از پنج درصد گاز کشور را مصرف می کند، اما این صنعت سه ماه در تابستان کمبود برق و سه ماه در زمستان کمبود گاز را متحمل می شود. متاسفانه در کنار این موضوع تصمیمات خلق الساعه، اقتصاد دستوری، افزایش نرخ انرژی و بی ثباتی قوانین و کوتاه بودن عمر مدیران در صنعت فولاد از جمله عوامل جدی بازدارنده توسعه و مخل روند تولید صنعت فولاد به شمار می روند. برخی کارشناسان به درستی یقین دارند که اگر این مشکلات فراروی صنعت فولاد در کشور نبود، بدون شک و تردید ما امروز در رتبه هشتم جهان قرار داشتیم. گرچه این بیم وجود دارد که در صورت ادامه مشکلات فعلی جایگاه دهم نیز از دست ما رفته شود. در حالی که صنعت فولاد در بسیاری از کشورها چنان مورد توجه قرار گرفته است که وزارتخانه ای تحت این عنوان در کشور ایجاد کرده اند. همچنین در انگلستان مصوبه ای رابه تصویب قانونی رسانده اند که بر اساس آن دولت موظف است تا در صورت تامین نشدن انرژی مورد نیاز فولادسازان به آنها گرامت تعلق گیرد. همچنین در کشور چین فولادسازان از کمک ها و مساعدت های بلاعوض چند صد میلیاردی برخوردار هستند. ترکیه نیز به عنوان یکی از رقبای جدی ما از سال ۲۰۱۴ بسته های تشویقی زیادی را برای تولیدکنندگان در نظر گرفته است به نحوی که هزینه انرژی برای تولیدکنندگان این صنعت به هشت درصد کاهش یافته است. قیمت مواد اولیه و چالش های بازار جهانی، جنگ روسیه و اوکراین و کمبود گاز ارزان قیمت، افزایش هزینه های مالیاتی و بالا رفتن هزینه تولید و به موازات آن کاهش قیمت ها منجر به پایین آمدن چشمگیر سود شرکت های فولادی شده است. بدون تردید کشور ما نیز می تواند با حمایت و سیاست گذاری های درست و منطقی زمینه توسعه بیشتر صنعت فولاد را فراهم کند.

دیدگاه کارشناسان به رفع محدودیت‌های فولاد

به گفته فعالان اقتصادی، صنعت فولاد در حال عبور از مسیر بالندگی و پیشرفت است و امروز توانسته با تولید سالانه حدود ۳۳ میلیون تن در بین ۱۰ کشور بزرگ دنیا قرار بگیرد. البته در این حوزه چالش‌هایی وجود دارد که نیازمند برنامه‌ریزی و پیگیری هستند. به گزارش مرکز اطلاع‌رسانی روابط عمومی شرکت پیوان؛ کارشناسان بر این باور هستند که با وجود ظرفیت تولید ۴۵ میلیون تن در سال، فعلا قادر به بکارگیری تمامی توانمندی‌های این صنعت نیستیم، لذا لازم است با شناسایی نقاط ضعف و قوت میزان تولید را به حداکثر برسانیم و از این طریق ضمن افزایش ارزش‌آوری، اشتغالزایی را نیز بیش از گذشته گسترش دهیم.

در سال ۱۳۸۵ ایران واردکننده مطلق فولاد بود، یعنی با وجود ۲۰ میلیون تن مصرف سالانه، ما تنها قادر به تولید ۹ میلیون تن بودیم که این موضوع کشور را تبدیل به واردکننده مطلق کرده بود. در واقع از سال ۱۳۴۵ که آغاز تولید فولاد در کشور بود، تا سال ۸۵ میزان رشد این صنعت آنطور که باید انجام نگرفته بود. در حالی که طی ۱۷ سال گذشته ظرفیت تولید با رسیدن به ۳۳ میلیون تن به نقطه عطف و موفقیتی بزرگ دست یافته است. البته در همین سال‌ها تحول بزرگ دیگری نیز در این صنعت اتفاق افتاد و آن ابلاغیه ذیل اصل ۴۴ قانون اساسی بود که طبق آن بخش خصوصی نیز جواز ورود به این صنعت را کسب کرد. این اتفاق باعث شد که سرمایه‌گذاری در این بخش با رشد سریع روبرو شده و معادن به ویژه زغال سنگ به خوبی فعال شوند.

این است که کل زنجیره فولاد (سنگ آهن تا محصول نهایی) کمتر از ۵ درصد گاز کشور را مصرف می‌کند، اما در زمستان و تابستان محدودیت‌های سنگینی بر این صنعت ارزآور اعمال می‌شود، بر همین اساس کارشناسان معتقدند که باید به این صنعت توجه ویژه‌ای شود. صنعت فولاد ۳ ماه با محدودیت گاز و ۳ ماه با محدودیت برق روبرو است و با ادامه این شرایط در آینده‌ای نزدیک این صنعت و تولیدکنندگان با چالش جدی مواجه خواهند شد.

با وجود تمامی پیشرفت‌ها مدتی است که بخشنامه‌های خلق‌الساعه و قیمت‌گذاری دستوری تا حدودی در پیشرفت این صنعت کلیدی خلل ایجاد کرده و در کنار آن محدودیت‌های گاز و برق نیز عرصه را بر تولیدکنندگان تنگ کرده است. واقعیت

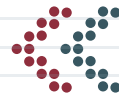
نگاهی به بازارهای جهانی به روایت نمودار (هفته گذشته)

کیوان جعفری طهرانی
تحلیلگر ارشد صنعت

خود تحریمی (بخش اول)

برای فعالان اقتصادی خود بیوفتد، اما ایران در این قضیه پیشران است. دلیل این مسئله می‌تواند به تغییر مداوم وزیر صمت، سیاست‌های کوتاه مدت و عدم نگاه تخصصی به حوزه معدن برگردد، مسائلی که باعث شده هر از چند گاهی مسوولان راه حل را در وضع عوارض دیده و بخواهند آن را با اعداد نجومی بالا ببرند و در این شرایط از بخش معدن درآمذزایی کنند. به طور مثال همین نوروز سال قبل بود که عوارض افزایش یافت و معدنی‌ها نگران شدند. حالا دوباره موضوع تکرار شده، اما این بار با افزایش ۴۰۰ درصدی. کارشناسان باور دارند چنین سیاست‌هایی است که باعث شده ایران از جایگاه برتر خود یعنی رتبه ششم از نظر صادرات مواد معدنی به رده بیستم به بعد دست یابد و هر بار به عقب برگردد. عوارض صادراتی (Export Duty) در سایر کشورها هم وجود داشته، اما با بررسی تاریخچه این مساله متوجه می‌شویم که بیشتر نشان از خود تحریمی دارد. مساله مهم این است که در دهه گذشته، به خصوص در یکسال گذشته، یعنی بعد از کرونا شرایط تجارت بین الملل آنقدر پیچیده و رقابت پذیر شده که کمتر کشوری به فکر وضع عوارض صادراتی برای فعالان اقتصادی خود می‌افتد.

معدنی‌ها و صنایع معدنی در سطح جهانی در تمام دنیا بحران‌های زیادی را پشت سر گذاشته‌اند که آخرین آن کووید ۱۹ و تاثیر منفی آن بر بازارها بوده است. حال که کرونا به پایان رسیده و صنایع معدنی به بازارها برگشته‌اند، معدنی‌ها برای کسب بیشتر بازار هدف در روابط تنگاتنگ قرار دارند و متولی‌های قانون گذار نیز در هر یک از کشورها از آنها حمایت می‌کنند. به طور مثال روسیه نسبت به فروش بیش از حد محصولات فولادی و به عبارتی زیرفروشی آنها اقدام کرده تا از واحدهای خود حمایت کند که در نتیجه این سیاست بازار ایران را هم تحت فشار قرار داده است. البته بخش عمده این روند ناشی از حمله روسیه به اوکراین و عدم تمایل برای ضرب به به بخش خصوصی خود بوده است. چین هم صادرات خود را به صورت کنترل شده کم و زیاد می‌کند تا بتواند به سیاست توسعه فروش صادرات فولاد روی آورد. به این ترتیب می‌بینیم که دولتمردان در این کشورها برای کسب بازار بیشتر از سیاست‌هایی بهره می‌برند که باعث توسعه صادرات بخش خصوصی بشود. این در حالی است که در ایران شاهد خود تحریمی و در نتیجه ضعف توسعه صادرات هستیم. با اینکه امروز کمتر کشوری است که به فکر وضع عوارض صادراتی

اتاق فکر برای صنعت فولاد

پرداخت شود. چینی‌ها هم در این زمینه پرچمدار هستند، آنها در سال ۲۰۰۰ دومین تولیدکننده جهان بودند در حالی که امروز به اندازه ۱۰ کشور برتر دنیا میزان تولید خود را افزایش داده‌اند که تمامی این موارد بیانگر اهمیت صنعت فولاد در جهان محسوب می‌شود. ترکیه نیز که از سال‌ها قبل به عنوان رقیب ایران در صنعت فولاد مطرح بوده است، با ایجاد انجمن صادرکنندگان امروز تبدیل به بزرگترین صادرکننده میلگرد جهان شده که آنها دلیل این موفقیت را در معافیت مالیاتی، مشوق‌های سرمایه‌گذاری و حمایت از استخراج می‌دانند. در پایان باید توجه داشت که مشکلات تولید فولاد در همه دنیا یکسان است، اما چگونه بعضی کشورها در این صنعت به موفقیت‌های قابل توجهی رسیده‌اند؟ کارشناسان صنعت فولاد ایران معتقدند با توجه به چالش‌های پیش رو باید حتماً اتاق فکری تاسیس و در آنجا میزان تاب‌آوری خود را ارتقاء دهیم. در شرایط فعلی قیمت مواد اولیه، چالش‌های بازار جهانی، جنگ روسیه و اوکراین و کمبود گاز ارزان از اصلی‌ترین چالش‌های صنعت فولاد به شمار می‌رود.

اکثر کشورهای جهان به دلیل اهمیت بالای صنعت فولاد، سرمایه‌گذاری وسیعی را در این بخش انجام داده‌اند تا ضمن ارزآوری، میزان اشتغال و رونق اقتصادی را ارتقاء دهند که البته تمامی آنها در این مسیر با مشکلات و چالش‌های جدی و متعددی روبرو هستند که معمولاً با برنامه‌ریزی‌های کوتاه مدت و بلند مدت آنها را به بهترین شکل ممکن رفع می‌کنند. به گزارش مرکز اطلاع‌رسانی روابط عمومی پیان؛ گروهی از اقتصاددانان کشورمان بر این باور هستند که صنعت فولاد به دلیل تداوم مشکلات برق، گاز، قیمت‌گذاری و همچنین سیاست‌های ارزی به نقطه خستگی نزدیک شده است. آنها معتقدند که میزان تولید شرکت‌های مختلف فولادی در تابستان به دلیل قطعی برق به نصف نرسیده، در حالی که اگر این چالش‌ها رفع می‌شد، کشور ظرفیت دستیابی جایگاه هشتم تولید جهان را داشت. نکته قابل توجه این که ادامه روند مشکلات این نگرانی را ایجاد کرده که ایتالیا در سال آینده با افزایش تولید جایگاه ایران را تصاحب کند. بر همین اساس لازم است تا نحوه سیاست‌گذاری در این حوزه بیشتر مورد توجه قرار گیرد، البته باید متذکر شویم که مشکلات فولاد ایران در سایر کشورها نیز وجود دارد، ولی نگاه‌ها به مسائل متفاوت است. به عنوان مثال طبق اخبار منتشر شده کشور هند به عنوان دومین فولادساز دنیا راه‌اندازی وزارتخانه برای این صنعت را در دستور کار خود قرار داده است و پاکستان انگلیس مصوبه‌ای تهیه کرده که بر اساس آن در صورت عدم تامین انرژی فولادسازان، به آنها غرامت